

VEČERNIK

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 151

TELEFON UREDNISTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67, 28-67
POSLOVALNICA CELJE, Presernova 3, tel. 280
TELEFON LJUBLJANA: 46-91

Maribor, ponedeljek 8. julija 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prejemam v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din. tujina 30 din.
POSTNI CEKOVNI RACUN: 11.409

Cena
din 1.—

Odločilne konference v Berlinu

V zvezi z obiskom italijanskega zunanjega ministra Ciana se rešujejo V Berlinu vprašanja obračunavanja z Anglijo, položaja Francije, ureditve na vzhodu in dokončne bodoče ureditve Evrope

BERLIN, 8. julija. DNB. Vodja je sprejel v nedeljo opoldne italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana, in sicer ob prisotnosti nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa, italijanskega veleposlanika v Berlinu Alfierija in nemškega poslanika v Rimu v Mackensena, na daljšo konferenco.

BERLIN, 8. julija. DNB. Italijanski zunajni minister grof Ciano je prispel v Berlin v nedeljo ob 10.15. Na Anhaltzki postaji ga je sprejel minister von Ribbentrop. V spremstvu grofa Ciana so prispeti tudi poslanik Butti, šef protokola Geiser di Colesia in drugi visoki odličniki. Poleg von Ribbentropa so sprejeli grofa Ciana tudi italijanski veleposlanik Alfieri z osebjem veleposlaništva, predstavniki italijanske kolonije in fašistične organizacije. Ciano se je podal v spremstvu von Ribbentropa v dvorec, kjer bo stanoval za časa svojega bivanja v Berlinu. Pred vstopom v dvorec Bellevue je pozdravil

visokega gosta načelnik vodjeve kancelarske pisarne dr. Meissner. Na ulicah je bila zbrana množica meščanov, ki so grofa Ciana iskreno pozdravljali. Vodja Hitler je sprejel grofa Ciana ob 12.30. Prva konferenca je trajala več časa.

RIM, 8. julija. Italijanski tisk posveča konferencem v Berlinu veliko pozornost. Te konference bodo neprecenljive važnosti, ker so na vidiku že novi dogodki, s katerimi se bo dokončno odločila usoda Evrope. Osovinski sili bosta tudi sedaj, kakor vedno, v konzultiraju koordinirali svoje akcije in sprejeli sklepe o strateških

in diplomatskih iniciativah, ki bodo v najblžji bodočnosti uresničene. Predvsem bo radikalno likvidiran britanski vpliv v Evropi in okrnjena bo tudi moč Anglije v svetu sploh. Zaradi tega bodo preučena v berlinskih posvetih razna vprašanja, od katerih rešitev zavisi ureditev položaja in dosega ravnotežja v posameznih sektorjih Evrope, in to v skladu z etničnimi, gospodarskimi in politično-pravnimi ter demografskimi potrebami evropskih narodov.

LONDON, 8. julija. Reuter. Po zanesljivih poročilih preko nevtralnega vira se je izvedelo, da je cilj berlinskih posvetovanj med Nemčijo in Italijo: 1. priprava skupne ofenzive proti Angliji; 2. končna določitev položaja Francije, za katero obstaja predlog, naj bi se vključila v zvezo osi; 3. določitev stališča do akcij Sovjet-

ske zveze; 4. določitev programa za rešitev vprašanj, ki so nastala z vključitvijo Romunije v politični sistem osi, in 5. dokončna redakcija načrta za novo ureditev Evrope po nemško-italijanskem stremljenju. Ni izključeno, da bi utegnilo priti do posebnih presenečenj zlasti glede nadaljnega stališča Francije. Konference se bodo nadaljevale, in kakor poročajo iz Berlinia, bo grof Ciano obiskal tudi zahodno fronto.

BERN, 8. julija. Ass. Press. Po informacijah iz Berlina bo povabljen v Berlin tudi madžarski zunanjji minister grof Csaky. Dalje se ne izključuje možnost, da bodo povabljeni pozneje še zastopniki Romunije in nekaterih drugih držav ter zastopnik Petainove francoske vlade, verjetno Laval.

Sovražnosti med Anglijo in Francijo

V odgovor na angloško akcijo pred Oranom so Francozi po prekiniti stikov z Londonom napadli z letali Gibraltar — Angleške ladje v francoski Indokini zaplenjene

RIM, 8. julija. Agencija Stefani poroča iz Madrida, da je po objavi francoske admiralitetete včeraj več eskadril francoskih bombnikov, v odgovor na angleški napad na francoske boine ladje pred Oranom, napadla Gibraltar in tamkaj se mušede angleško brodovje. Angleško brodovje se je odstrnilo na morje. V pristanišču je bila le ena sama ladja, ki je bila zadeta. Zadete so bile tudi razne pristaniške naprave. Francosko vojno vodstvo je dobilo za ta napad dovoljenje komisije za premirje, ki je ustavila naprej nadaljnje razoroževanje francoske vojne mornarice in sedaj še letalstva. Letalstvo se je pričelo že razoroževati, ko je bil

stavljen predlog za to akcijo, nakar je bilo takoj ustavljeno. Po poročilih iz Alžira so Angleži torpedirali še neko francosko ladjo, a verjetno je, da so postale žrtev angleških napadov tudi nekatere francoske ladje, ki jih pogrešajo.

ŠANGHAJ, 8. jul. Po vseh agencijach Domej so francoske oblasti v Indokini zaplenile vse angleške ladje v voda in pristaniščih Indokine.

LONDON, 8. jul. Reuter. Admiraliteta javlja, da so vse vesti o sestrelitvi dveh angleških letal ob priliki britskega napada na francosko križarko »Dunkerque«

pred Oranom brez podlage. Vsa angleška letala so se nepoškodovana vrnila.

BERN, 8. julija. Ass. Press. Tuškajšni listi poročajo iz Francije, da se izvršuje tam velik duhovni prevrat, pri katerem postajajo vedno močnejše smeri totalitarizma. Tudi tisk naglaša, da se morajo dosedanje metode nehati in je treba uvesti v Franciji nov politični sistem, ki bo ustrezal zmagi nove miselnosti v Evropi. Vedno očitnejši postajajo tudi znaki Sovražstva proti Angliji in vsemu, kar je angleškega. Pričakovati je zaradi tega treba, da bo v kratkem imenovana v Franciji vlada, ki bo izvedla preureditve po vzoru totalitarnih režimov.

Madžari demobilizirajo

BUDIMPEŠTA, 8. julija. Napetost v romunsko-madžarskih odnosih je znatno popustila. Madžarska je že pričela delno odpuščati vpklicane rezerviste. Madžarska vlada je sprejela nemške in italijanske nasvete, ki se upirajo vsakemu vojnemu razračunavanju na evropskem jugovzhodu.

ZA USTAVITEV DOBAV JAPONSKI

MOSKVA, 8. julija. Tass. Po vseh United Press iz New Yorka je v USA z vladine strani v akciji pokret, ki bo vplival na veleindustrijo da preneha z dobavami vojnega materiala Japonski. Kajti ako bi USA obnovile trgovinsko pogodbo z Japonsko ki kmalu poteče, bodo USA s tem kršile pogodbo devetih sil, ki stremini za politiko odprtih vrat, proti kateri pa Japonska ravno nastopa s tem da objavlja zahteve po novem redu v Aziji, iz katere naj bi bile izločene vse izvenazjske države. New York Post zahteva takojšnjo ustavitev dobav vojnega materiala Japonski.

MOSKVA DEMANTIRA

MOSKVA, 8. julija. Tass. Ameriški list Daily News je prinesel vest o tajnih razgovorih USA in Sovjetov unijo za nastop proti Japonski. Uradna agencija TASS je pooblaščena to vest zanikati kot golo polnilno besediljenje.

TUDI JAPONSKA BO TOTALITARNA

TOKIO, 8. julija. DNB. Bivši predsednik japonske vlade, knez Konoje, ki je 24. junija odstopil kot predsednik tajnega sveta, je imel glede osnovanja nove politične stranke in Karuizavi govor, v katerem se naglaša potreba ene same stranke za Japonsko. Japodsko politično življenje je trba temeljito reorganizirati. Stranka mora biti v prvi vrsti nacionalna in nasprotja med vojsko in vlado se morajo odstraniti.

Anglija v pričakovanju nemškega napada

Razlagi vojaškega strokovnjaka Stanleya o letalskih napadih — Angleži položili mine ob obali Norveške, Danske, Nemčije, Holandije in Belgije ter se tudi sami obdali z minskimi polji — Velika naročila v Ameriki

LONDON, 8. julija. Reuter. Vojaški strokovnjak Oliver Stanley (biv. vojni minister) je sinoči podal na radiu tedenški letalski pregled. Kakor doslej, tako so se nemški bombniki tudi v preteklem tednu omejevali na poedinske napade nad zelo raztegnjenimi ozemljji. Se vedno ni bilo napovedanih koncentričnih napadov. Neglede na to pa se RAF v polni meri zaveda te možnosti in je zato pripravljena tudi na to. Ko bo prišla velika preizkušnja, se bo angleško letalstvo izkazalo, kakor v Dunkerque, in še bolj. Pa tudi drugače smo poskrbeli, da so vpražnik ne bo mogel poslati velikih kontingentov preko morja k nam. Zadnje čase so naša letala posejala ogromne predele, ki prihajajo v poštev, z minami. O prvih rezultatih poročajo že uradni komunikaci. Medtem se nadaljujejo medsebojna bombardiranja, toda pri tej točki bi želel dati važno opozorilo. Med našo publiko je zavladal skepticizem nad že stereotipnimi našimi uradnimi poročili, češ, naši bombniki so nad Nemčijo izvrsili nadve uspešna bombardiranja industrije, dočim pa da nad našim ozemljem sovražne bombe padajo večinoma na odprtja polja. Mene veseli ta rezerviranost, ker le priča, da je še vere v naša poro-

čila. Ta pa so resnična. Evo zakaj. Anglia in pa Nemčija, gledani iz zraka, nudita dve popolnoma različni podobi. Prva je zaradi posebnih atemsferskih prilik že v tem letnem času radi zalivskega toka pretežno zavita v meglo all mrč. Nad Nemčijo pa vlada v tem letnem času jasno vreme. Razen tega prepletajo Angleži črne asfaltirane ceste, ki so polne ovinkov, nad čemer so se naši avtomobilisti vedno jezili. Veliko je vijugastih jarkov ter vijugastih živilih mej. Nemčija pa prepleta mreža kot sveča ravnih avtostrad, ki se zaradi betona še v poltemelju svetlikajo v nebo. Te nudijo sijajno orientacijo. Nemčija leži pod letalom, kakor šahovnica. Razen tega so naša letala in piloti mnogo boljši. Zato ne le da naši komunikaci niso verjetni, ampak so tudi resnični.

LONDON, 8. julija. Reuter. Admiraliteta je uradno objavila, da so bila v zadnjem času s strani angleške mornarice, kakor letalstva posejana nova ogromna minsko polje v Baltskem, ter Severnem morju do norveške obale in ob obalah Holandije in Belgije. Pravtako je bil že itak široki pas minskih polj okoli Vel. Britanije obnovljen in še razširjen. Znani so s tem v zvezi že tudi prvi rezultati,

Potopljenih je bilo 15 nemških prevoznih ladij, od tega samo v zadnjih 48 urah 5, težko poškodovana pa je bila tudi neka nemška vojna ladja.

LONDON, 8. julija. Reuter. Po uradnem poročilu je sklenila angleška vlada doslej največja naročila vojnega materiala v Kanadi in v Zedinjenih državah. Posebno veliko je naročilo muncije.

NEW YORK, 8. jul. Reuter. Prva angleška deca, ki so jo evakuirali iz Anglije, je dospela v njujorško luko. Nastanju na bo v raznih mestih Severne Amerike.

Plotnikov v Beogradu,

Gavrilović v Moskvi

BEOGRAD, 8. julija. Včeraj je prispel v Beograd prvi sovjetski poslanik na našem dvoru, Viktor Andrejevič Plotnikov z ženo, hčerkko, poslanškim osebjem in zastopnikom agencije Tass, Poletajevom. Beograjski novinarji so se peljali Rusom nasproti do Sofije. Sovjetski diplomati so bili na postaji v Beogradu slovesno sprejeti. Sovjetski diplomati so se nastanili v hotelu »Bristol«, kjer bo

Boji med Angleži, Italijani in Nemci

LETALSKI INAPADI NA MALTO

RIM, 8. julija. Stefani. Malta je radi ne-prestanih bombnih napadov praktično izločena iz sovražnega vojevalnega sistema. Radi čujenosti naše mornarice, je Malta od sveta odrezana in ni mogče škode, ki z vsakim bombardiranjem narašča, več sproti popravljati.

NEW YORK, 8. julija. NBC. Po poročilih iz Rima so Italijani v zadnjih dveh dneh sestrelili 17 angleških letal.

MALTA, 8. julija. Zadnja 2 dni je bilo nad Malto več letalskih napadov. Sestreljena so še 3 sovražna letala. Nekaj ih je porušenih. Nekaj žrtev je med civilisti. Vojaške škode ni.

LA VALETTE, 8. julija. Reuter. Včeraj so sovražna letala dvakrat bombardirala Malto. Ena letala je bilo sestreljeno.

PADEC CASSALE PRIZNAN

KAHIRA, 8. julija. Vojni komunikejavlja, da so britanske čete prekoračile libijsko mejo ter prerezale petrolejski vod v Italijansko Capuzzo. Pri umiku iz Cassala so britanske čete prizadejale italijanskim težke izgube. Ubitih je bilo 300 vojakov uničenih 8 tankov in 2 letali. — Angleži so imeli 20 mrtvih. Sicer pa posest Cassala sedaj nima praktične vrednosti, ker se je veliko deževje že pričelo in bo trajalo do oktobra. Ves čas bo kraj obdan od neprehodnega blata.

KAHIRA, 8. julija. Reuter. Sinočnji

vojni komunikejavlja, da so britanske čete pri Capuzzi v Libiji zasegle veliko sovražnega vojnega materijala. Tako 60 protitankovskih in protiletalskih topov, ki sploh še niso bili rabljeni, 4 milijone nabojev ter veliko število optičnih aparatov. Letala RAF pa so bombardirala El Gubi v Libiji in Serandi v it. Somaliji.

ANGLEŠKI LETALSKI NAPADI

KAHIRA, 8. julija. Reuter. Poveljstvo sredozemske vojne mornarice objavlja, da so hidroavioni v petek izvršili množestven bombni napad na italijansko vojno luko v Cirenaiki, Tobruk. Pri tem so kasneje doletevša letala ugotovila, da sta bili 2 veliki ladji zadeti v sredino, 1 na krmi, 1 ladja je ležala na boku, 1 velika križarka in 1 manjša vojna ladja pa sta bili težko zadeti. V vsem je bilo 8 polnih zadetkov. Vkljub hudemu protiletalskemu ognju so se vsa letala vrnila. Na poti nazaj so ista letala napadla še obmejno sovražno letališče in začgala nekaj hangarjev in letal. Prav tako uspešen je bil hidroplasti napad na Catanio na Siciliji, kjer so bile začgane letalske lope in delavnice. Tudi od tu so se vrnila vsa letala. Tretji napad so izvršili hidroavioni s podporo vojnih ladij na oporišče ob libijsko-egipčanski meji Bavio, kjer je bilo nekaj italijanskih ladij zadeto v sredino, pa tudi močna koncentracija čet je bila direktno zadeta. Nadalje so letala uspe-

šno napadla tudi Sollum. Sedaj je tudi znana podrobnost, da je dve zadnji podmornici izmed 13, kar jih je potopljeno, izvršil eden in isti hidroavion. Ko je z bombami zadel prvo, je rešil in vzel na krov tri preživele italijanske mornarje s potopljene podmornice. Na povratku je zagledal drugo podmornico. Ker ni imelo veletalo več bomb, je v nizkem poletu s topom pogodilo stolp podmornice, na-kar je potonila tudi ta.

KAHIRA, 8. julija. Letalsko poveljstvo Srednjega vzhoda objavlja, da so bombniki RAF včeraj izvršili uspešen bombni napad na It. vzhodno Afriko in sicer na Giulio. Tu so na tleh uničili 2 italijanski letali, ostala pa poškodovali. Začgana so bila tudi bencinska skladischa.

NAPADI NA ANGLIJO IN NEMČIJO

LONDON, 8. julija. Letalsko ministrstvo je dali objavilo: Sinoči je bila aktivnost sovražnih bombnikov na Vel. Britanijo minimalna. Le na severovzhodu je padlo nekaj bomb na nek kraj, ker je bilo porušenih nekaj hiš. Trije naši lovci se niso vrnili. V zadnjih dveh dneh je bilo sestreljenih 7 sovražnih letal, verjetno pa še en sovražni lovec. Od tega 5 bombnikov ter dva lovca, ki sta bila sestreljena, ko je včeraj popoldne ena naša lovska eskadrica napadla eskadriljo 5 Messerschmittov.

LONDON, 8. julija. Reuter. Sinočnji

letalski komunike se glasi: Bombniki RAF so včeraj ponovno napadli letališči pri Bruslu in Amsterdamu. I naše letalo pogrešamo. Drugi bombniki so nad Nemčijo bombardirali pomorske pristaniške naprave v Bremenu, Kielu, Emdenu, Norderneyu, Brunsbuttelu in Hornumu. Pogrešamo 2 naši letali.

LONDON, 8. julija. Reuter. Admiraliteata objavlja: Hidroplani vojne mornarice so izvršili včeraj zgodaj uspešen napad na hangarje v bencinska skladischa v Berlenu na oNrvščem. Začgana je bila tudi petrolejska ladja. Nastalo je 6 velikih požarov. Vsa letala so se vrnila.

NEMŠKE LETALSKIE IZGUBE

LONDON, 8. julija. Reuter. Stevilo nemških letal, ki so jih sestrelili samo Angleži od začetka te vojne, znaša 2500. V to število niso vključena nemška letala, ki so jih sestrelili Francozi, Belgiji, Holandci, Norvežani in Poljaki.

FRANCOSKA MORNARICA V ALEKSANDRIJI RAZOROŽENA

MOSKVA, 8. julija. TASS. Francoska eskadra v Aleksandriji, obstoječa iz 1 dreadnoughta in 4 križark je bila včeraj razorozena.

V TOKIU SE NISO POUČENI

TOKIO, 8. julija. DNB. V zunanjem ministrstvu izjavljajo, da še nimajo besedila izjave Roosevelta o prilikah na Dalnjem vzhodu. Vlada bo zavzela svoje stališče, čim se bo seznanila z Rooseveltovim mišljenjem.

Skaljeni odnosi med Rusijo in Turčijo

CARIGRAD, 8. julija. Reuter. V zvezi z objavo dokumentov iz arhiva francoskega generalnega štaba v Nemčiji, so napisala moskovska »Izvestija« članek, v katerem so ostro napadli Turčijo in Irak, očitači jima, da sta pripravljali napad na Sovjetsko unijo v zvezi z Anglijo in Francijo. V zvezi s tem in objavljenimi dokumenti piše turški tisk zelo obsežno o nastalem položaju in naglaša, na so tolmačenja deloma kriva, deloma pa so bile razne izjave le osebno mnenje zunanjega ministra Saradžogla. Listi naglašajo nasprotne iskreno želje Turčije, ostati da-

je v prijateljstvu s Sovjetsko zvezo. V zvezi s tem je vzbudilo pozornost ne nadno odpotovanje sovjetskega poslanika v Ankari, Terentijeva, v Moskvo. Zatrjuje se uradno, da potuje Terentijev v Mosko iz zdravstvenih ozirov, toda dejstvo bo vsekakor drugačno. Gre za nadaljnjo ureditev odnosa med Turčijo in Sovjetsko zvezo.

CARIGRAD, 8. julij. Stefani. Sovjetski poslanik v Ankari Terentijev je bival dva dni v Carigradu. Danes potuje v Odeso, od koder bo odšel v Moskvo. Terentijev izjavlja, da potuje po privatnih poslih.

Za popolno pomoč Amerike Angliji

NEW YORK, 8. junija. Reuter. Ugledni list New Herald Tribune je prinesla včeraj uvodnik, ki je izšel brez dvoma izpod peresa znane javne delavke Dorothy Thompsonove. Kakor znano, je pred mescem izšel izpod njenega peresa uvodnik, ki zahteva ustavitev koalicijske vlade. Že tri tedne na to sta vstopila v vojno in mornariško ministrstvo dva najbolj ugledna člana opozicijske republikanske stranke. Včerajšnji uvodnik postavlja te-le zahteve: 1. Pospešena pomoč v vojnem materialu zaveznikom; 2. Angleškim vojnim ladjam se dajo na razpolago

vojne luke na ameriški atlantski obali; 3. USA premestijo znaten del brodovja na Atlantik, dokler ne bo dogotovljeno novo atlantsko brodovje, ki se že gradi; 4. Utrdio se Grenlandija in Bermudsko otočje na Atlantiku; 5. Utrde se v Pacifiku Guam in se dogovori solidarno nastopanje z Avstralijo in Novo Zelandijo; 6. Pospešijo se vojaške priprave USA. Nadalje se vzpostavi sodelovanje s Sovjetsko unijo in Kitajsko, ki se jima omogočijo vojne dobave, dočim se one Japonski popolnoma ustavijo.

Triletnica japonsko-kitajske vojne

LONDON, 8. julija. Reuter. Maršal Cangkajšek je ob triletnici japonsko-kitajske vojne včeraj dejal, da je nemogoče izvesti japonski načrt o novem redu v Aziji. Brez sedelovanja zapadnih sil v Aziji nikoli ne bo ravnotežja. Kar tiče vojnih dobav, zavisi Kitajska popolnoma od USA.

LONDON, 8. julija. Reuter. Japonska je izdala statistiko ob triletnici bojev na Kitajskem. Po teh podatkih je Japonska zasedla 670.000 kvadratnih milij kitajskega ozemlja, ali eno tretjino Kitajske. Pri tem je imela Japonska 85.000 mrtvih, Ki-

tajska pa pol drug milijon. Japonci so v tem času sestrelili 400 kitajskih in 1340 ruskih letal.

TOKIO, 8. julija. Reuter. Ob tretji obletnici japonsko-kitajske vojne so na Ja-

panskem izdali uredbo o prepovedi izdelovanja in prodajanja luksuznih predmetov. Sem spadajo oblačila, obutev, tekstilno blago. Japonci, da morajo biti bolj skromni.

ŠANGHAJ, 8. julija. Reuter. Japonski policijski poveljnik v Šanghaju se je opravičil USA konzulu, ker so japonski policijski vdrli v ameriško koncesijo.

Irska nevarna točka obrambe

LONDON, 8. julija. Reuter. Ministrski predsednik severne Iriske lord Craigmoran se je včeraj sestal z ministrskim predsednikom Churchillom. Takoj po sestanku se je lord Craigmoran vrnil v Severno Irsko.

LONDON, 8. julija. Reuter. List »The Spectator« opozarja, da Južna Irska razpolaga komaj z 8000 milijoniki, 5000 rezervisti in s 16.000 prostovoljci. Vse to

le dokazuje, da take slabotne sile še zdaj ne začočajo za uspešno obrambo Irske proti invaziji. Zato list predlaga, naj bi dovolila Južna Irska Severni Irski, da ji ta nemudoma pride s svojimi četami na pomoč. Toda to še ne bo dovolj. Ako že ne dovoli prihod britanskim četam, ki jo pridejo vendar branit, naj Južna Irska dovoli vsaj prihod dominionskih čet, ki jih daje Vel. Britanija radevolje na razpolago.

Amerika zasede kolonije?

WASHINGTON, 8. julija. United Press. Razširile so se vesti po katerih namevajo Združnjene države za časa trajanja sedanja vojne okupirati vse evropske kolonije v Ameriki. O tem pišejo tudi ameriški listi, ki pravijo, da bi bilo to v interesu varnosti in miru v Ameriki.

Romunija dokončno v osi

BUKAREŠTA, 8. julija. Stefani. Predsednik romunske vlade Gigurtu je govoril po radiu in dejal med ostalim, da bo romunsko gospodarstvo pretrpelo velike spremembe, ki bodo v zvezi s preuredivijo Evrope. Nova orientacija bo osnovana na pospeševanju poljedelstva. Kar tiče zunanjega politiko, je orientacija v smislu osi Rim-Berlin dovršeno dejstvo.

DE GAULLE OBSOJEN

VICHY, 8. julija. Havas. Vojaško sodišče 17 armadnega zbora v Toulousi je obsodilo upornega generala de Gaullea na 4 leta težke ječe in plačilo globre 100 frankov.

ARETACIJE NOVINARJEV V FRANCIJI

BERN, 8. julija. A. Suise. Po vseh iz Francije so bili aretirani znani francoski novinarji Pertinax, de Kerillis in madame Tabouis.

RAZPUT PARLAMENTA V ROMUNII

BUKAREŠTA, 8. julija. Romunski kralj Carol II. je podpisal ukaz o razputu parlamenta.

PRODUKCIJA LETAL V ANGLIJI IN AMERIKI

LONDON, 8. julija. Reuter. Minister za letalsko produkcijo lord Beaverbrook je včeraj dejal, da se je napram lanskemu juniju letalska produkcija v Angliji več kot podvojila. (Kakor znano je dosegla lani v juniju letalska produkcija blizu 1000 letal mesečno. Op. ur.) Razventega pa je treba prišteti semkaj ameriške dobave, ki neprestano dohajajo. Komaj vč

raj je bilo oddano ameriški industriji zoper ogromno naročilo.

NEW YORK, 8. julija. Reuter. Letalska produkcija ameriške industrije je prejšnji mesec dosegla 1000 letal mesečno. Producija se stalno povečava.

ANGLESKI ODGOVOR RUSIJI

LONDON, 8. julija. Reuter. »Sunday Times« polemizirajo z ruskim radiom, ki očita Angleži, da je pripravljala napad na Sovjetsko unijo. List pripominja, da je to perioda, ki je že zdavnaj minila, ki pa je upravičila, da generalni štab s prav vsemi možnostmi, pa tudi s to, da se bo Rusija tudi vojaško zvezala z eNmčijo proti zapadnim silam. V moderni vojni je bilo za tako tolmačenje ruskega zadržanja že dovolj, da je Rusija Nemčiji dobavlja petrolej in bencin, ki je služil, kakor vse vemo, za kampanijo v Franciji in za sovražne polete nad Anglijo. Prav tako za podmorniške podvige proti našim ladjam. Zato je bilo samo naravno, da smo vzel v pretres tudi možnost, da radikalno presekamo dobavo tega petroleja. Tega pa, kakor znano, nismo izvršili. Razven tega je prišlo v kasnejših mesecih do znatnega popuščanja napetosti med nami in Sovjetsko unijo, o čemer priča imenovanje sira Stafford Crippsa kot novega velesposlanika v Moskvi. Za nas obstajajo medsebojni normalni odnoshaji.

PREDSEDNIŠKE VOLITVE V MEHIKI

MEXICO CITY, 8. jul. DNB. Včeraj so se po vsej Mehiki začele volitve za novega predsednika. V nekaterih mestih so volivne borbe zelo ostre, treba je bilo uporabiti orožje. V Mehiki in okolici je bilo ubitih 15 oseb. Volitve še trajajo, rezultati bodo znani v teknu dneva.

Mariborska napoved. Spremenljivo oblačno, malo vetrovno in toplo vreme. Včeraj je bila najvišja toplota 27,5, danes najnižja 14,4, opoldne 26.

CURIH, 8. VII. D e v i z e: Beograd 10, London 16.56, Newyork 4.4150, Milano 22.30, Berlin 176.87.

Tragična smrt apneniškega delavca

Celje, 8. julija.

Danes okoli 8. ure zjutraj se je zgodila v Pečovniku težka nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. 25letni v apnenicah v Pečovniku zaposleni delavec Ivan Žnidar iz Črete pri Celju je vozil odpadke. Ko se je peljal čez cesto, je nenadoma odrekla lesena zavora. V tem hipu je peljal izza ovinka tovorni avto rudarske družbe »Bohemia« ter z vso silo zadel v

Novice

Razvoj meščanske šole v Ljutomeru

Državna meščanska šola v Ljutomeru, ki nosi ponosno ime dr. Frana Miklošiča, je letos zaključila svoje enaindvajseto šolsko leto. Ta šola je velike važnosti za vso okolico prleške metropole, saj pripravlja mladino bodisi za nadaljnji študij, bodisi za uspešnejše delo na domači grudi. Zato lahko to šolo prištevamo h kmečkemu tipu meščanske šole.

Šolo so absolvirali v teku 21 let štvelni učenci in učenke, od katerih je že danes mnogo na važnih upravnih ali vzgojiteljskih mestih, drugi pa so vzorni gospodarji in gospodinje. Lani je šola proslavljala 20 letnico obstoja. Ravnatelj g. Jan Baukart je pravi oče te šole in jo vodi že dolga leta vsem v popolno zadovoljstvo. Ima pa stalne skrbi in stalen križ, ker so na šoli letos skoraj vedno manjšale učne moči. Tudi prostori so premajhni in ravnatelj se skupno s šol-

skim odborom trudi, da bi se šola povečala. Letos 29. januarja je komisija banke uprave in okrajnega načelstva pregledala poslopje radi prezidave in dozidave.

Učiteljstvo in učenci so sodelovali v tem šolskem letu pri raznih prireditvah, akcijah in nastopih. Tudi glede socialnih akcij, kakor RK in protituberkulozne zbirke, božičnice, je bila meščanska šola vedno med prvimi, ki je sodelovala.

Letos je bila otvorjena k prvemu razredu še paralelka. Najbrž bo moral drugo leto še drugi razred dobiti paralelko. Šolo je obiskovalo 85 dečkov in 84 dekle, skupno 169 otrok.

Zaključni izpit je bil pod vodstvom ravn. g. Baukarta od 11.-15 junija in so ga opravili sledeči učenci: Koren Janko (oprščen), Verbančič Boris (oprščen), Klobasa Stanko, Krempel Janez, Marš Da-

niel, Mulec Marjan, Rajh Vekoslav, Senčar Janko, Zalik Janez, Raonie Ivan, Rizman Janko, Šalamun Matej, Verbnik Valter, Žemljak Drago, Jurkovič Marija, Kozar Zora, Rajh Danica, Rajter Irma, Rus Draga, Filipič Ljudmila in Sušec Danica. Dva učenca sta bila odklonjena za leto dni.

Na šoli je tudi mladinski pevski zbor, ki je nastopil po vseh internih prireditvah. Kolo jugoslovenskih sester v Ljutomeru je marca in aprila vzdrževalo na šoli šolsko kuhinjo.

Radi sodelovanja šole z domom je bil 17. decembra lepo obiskan roditeljski sestanek. Lepa je tudi zbirka učil ter učiteljska knjižnica, ki šteje 891 del in dijaška knjižnica, ki šteje 280 knjig.

Štvelne kraje in daljše ekskurzije so se vrstile vse leto in bile kot nazoren pri-pomoček pri pouku.

Pomemben sokolski praznik v Rušah

Včeraj so imeli ruški Sokoli velik praznik. Lepo vreme je privabilo od blizu in daleč Sokole in prijatelje Sokolstva na strumen nastop domačega društva. Vse edinice so brezhibno izvedle svoje vaje in občinstvo seveda ni štedilo s priznanjem. Posebno svečano je bilo pripetje spominskega traka na prapor društva Maribor-Matici, kar je opravil starosta ruškega Sokola, ravnatelj Krejči. Ve-

liko pozornost je zbudil tudi nastop olimpijcev br. Beleta iz Beograda, br. Primožiča in br. Lapajneta iz Maribora. Vsako točko njihovih vaj je občinstvo nagradilo z dolgotrajnim odočevanjem. Pri sokolskem slavju je sodelovala tudi mariborska vojaška godba pod taktfirko kapetana Jiranka. Nastop ruškega Sokola je bila spontana narodna manifestacija.

Ljubljana

Žale izročene svojemu namenu

Žale, predhodno počivališče naših rajnih, bajno razsvetljene že v soboto zvečer, so bile včeraj dopoldne ob 11. uri slovesno blagoslovljene in izročene svojemu namenu.

K slovesni blagoslovitvi, ki jo je prenašala tudi ljubljanska radijska postaja, se je zbrala poleg podbana g. dr. Majcna, škoja dr. Rožmana, župana dr. Adlešiča, zastopnika divizionarja brig. gen. g. Janeša, rektorja univerze g. dr. Slaviča, zastopnika pravoslavne občine prof. Jurkoviča, upravnika nar. gledališča g. Otona Župančiča, velikega števila oddišnih povabljencev in zastopnikov oblasti in drugih organizacij, še množica drugega občinstva.

V uvod svečanosti je zaigralo Narodno

železničarsko društvo »Sloga« Smetanova »Slavnostno predigro«, za tem pa ljubljanski mešani zbori zapeli dr. Kimočev »Ah ne mislimo...«. Nato je govoril župan mesta Ljubljane g. dr. J. Adlešič.

Po govoru g. župana je ljubljanski škoj g. dr. Rožman blagoslovil Žale. Med blagoslovitvenim obhodom je igrala »Sloga« Rossinijev »Stabat mater«.

Po blagoslovitvi je še spregovoril g. Škoj in poudaril pomen Žal s katoliškega vidika.

Gostje so si nato ogledali vse prostore, ves dan pa so bile Žale polne občinstva, ki ne more prehvaliti celotno zamisel in praktičnost novih zgradb.

Zalah in pri pokopališki upravi pri Sv. Križu.

a Počitniški ponavljajni tečaj za popravne izpite priredi kakor prejšnja leta, tudi v letošnjih počitnicah „Društvo brez posebnih profesorskih kandidatov“ v Ljubljani. Poleg vpisnine 10 din znaša učnina za predmet 250 din. Dijaki bodo imeli za vsak predmet po eno učno uro na dan in dve ure učenja pod nadzorstvom. Vpisovanje v tečaj bo od 14. do 16. julija na I. drž. realni gimnaziji v Vegovi ulici. Tečaj bo trajal od 17. t. m. do popravnih izpitov. Vse informacije v društveni pisarni, Ljubljana, Krakovska 35, od 10. do 12. ure.

Celje

Opozorilo staršem!

Zaščitni oddelek mestnega poglavarsvta objavlja: Otroci, ki so bili prijavljeni za evakuacijo, so v pretečenih dneh dobili obvestilne liste, kam se bodo izselili. Ce bi starši v tem pogledu želeli kakre izprenembe, naj iste javijo zaščitnemu oddelku najpozneje do 15. julija in sicer: 1. če navzdic temu, da so svoje otroke prijavili za skupno izselitev, ne žele iste; 2. če matere s prešolskimi

otroci, prijavljene za skupno izselitev, iste ne žele; 3. če starši, ki svojih otrok niso prijavili za skupno izselitev želijo, da se otroci izsele; 4. če matere s predšolskimi otroci, ki se do sedaj niso prijavile, žele skupno izselitev. Za prijavo vseh navedenih izprenemb se je javiti pri zaščitnem oddelku mestnega poglavarsvta.

c Mestno poglavarsivo celjsko prepoveduje obsekanje lipovih vej in obiranje cvetja na obcestnih lipovih nasadih. Prekrške bo mestno poglavarsvo strogo kaznovalo.

c Mestnemu ubožnemu skladu je zapustil pok. celjski trgovec g. Avgust Lakič 1000 din.

c Licitacija za oddajo del za novo stvbo OUZD v Celju, bo 27. t. m. pri OUZD v Ljubljani.

c Umrla sta v celjski bolnišnici 7 letna hčerka duinarec Urša Lešek iz St. Janža nad Storami in 28 letni sin preužitnik Franc Marcen z Zg. Tinskega pri Ziblki.

c Pivova steklenica je eksplodirala v Laškem 31 letnemu delavcu Hermannu Zeletetu in mu razrezala roko po desnem podlaktu. Oddali so ga v bolnišnico.

c Razne nesreče. 31 letni delavec Josip

Brezovnik iz Belih vod pri Šoštanju se je pri delu v gozdu vsekaj v levo stopal. — 37 letnega dñinarja Avgusta Kidiča iz Ratanske vasi pri Rog. Slatini je konj brenil v roko in mu jo poškodoval. — 15 letni sin rudarja Ivan Lešek iz Rečice pri Laškem, je padel s kozolec in si zlomil levo nogo. — 37 letni sin posetnika Jurij Podečan iz Stranic pri Konjicah, je padel s kozolec in si naločil rebra ter se poškodoval po glavi. — 29 letni čevljarski mojster Rudolf Videčnik iz Rečice pri Laškem je ponocni padel s strehe in dobil težke notranje poškodbe. — Vsi se zdravijo v celjski bolnišnici.

c Padel je v trgovini pri delu 20 letnemu romičniku Viktor Tratnik v Gornjemgradu. Pri padcu si je težko poškodoval levo roko v ramenu.

c Razne nesreče. 31 letni delavec Josip

Nabirajte lipovo cvetje!

Ze nekaj dni so naše lipe v bujnjem cvetju. Malokje vidimo, da bi ljudje nabirali lipovo cvetje, ki je tako odlično domače zdravilo. Posebno v tem času, ko se nam obeta še večja podražitev že itak predragega čaja tujega izvora, je tem bolj važno, da segamo po zares izbornem nadomestku, ki nam ga narava nudi tako poceni. Treba je samo malo dobre volje in trud bo obilno poplačan. — Opustiti pa je pri tem delu vsakršno lomljene vej! Človeka kar zabi, ko vidi nabiralec cvetja, ki tega ne upoštevajo. Tako početje bi moral biti kaznivo! Pomagaj si takole: prinesi lesto, pritegnji vejo, s kavijem, pa opraviš delo prav lahko brez škode za drevo in v zadovoljstvo vseh. Tudi bi se dalo z lipovim cvetjem razmeroma precej prislužiti. Zato nabirajte prav pridno lipovo cvetje, pa tudi združilna zelišča sploh! Na pomembnost nabiranja mnogoterih zdravilnih zelišč, ki jih baš pri nas obiluje, in na najboljše nascine njih nabiranja in spravljanja sta opozarjali tudi že kraljevska banska uprava in ponovno naša Kmetijska družba. a-že

glavo. Ponesrečenega viničarja, ki zapušča nepreskrbljenega otroka in ženo, so prenesi v mrtvašnico k Sv. Ani, kjer bo pokopan na tamšnjem pokopališču.

PROFESOR UBIL ŽENO, SINA IN HČERKO IN SE ŠE SAM KONČAL

V Osijeku se je odigrala strahovita rodbinska žalojiga. Živčno bolni profesor Tomislav Pavetić je pograbil sekiro in ubil ženo, 19-letnega sina, ki je pravkar maturiral ter 16-letno hčer. Po tem groznem dejanju se je še sam obesil. Morilec je bil svoj čas upoštevan politik v Osijeku. Zadnje čase je služboval pri banski oblasti, kjer so mu dali zaradi bolezni daljši dopust.

c Desetletno mature so praznavali maturanti iz soboške gimnazije, ki so končali leta 1930. To je bila druga matura, ki jo je doživelja soboška gimnazija. Po njej je bila višja gimnazija zopet ukinjena ter je bila tretja matura šele letos. Za desetletnico se je v sredo zvečer zbral le majhno število tovaršev pri Fofiku. Bilo jih je le šest: Ivan Campin, duhovnik in urednik »Novin«, Janez Titian, stud. prava v Ljubljani, dolgoletni emigrant der sedaj zadružni delavec v Prekmurju, Wolfarth Ludvik, poročnik, Janez Gomboc, uradnik davne uprave, Ludvik Nemec, trgovec, Viktor Vlaj, odvetnik, pravnik. Opravili so svoj izostanek Janez Škraban, kaplan, Mihael Jerič, župni uprav. Odsotni so bili še Janez Diettrich, mr. pharm. v Zagrebu, Jožef Tivadar, dipl. phil. in medicinac v Zagrebu ter odvetniški pravnik Stefan Kovac.

c Preiskava pri ABC v Beogradu. Te dni so organi uprave mesta Beograda izvršili preiskavo v prostorih društva ABC, ki ga je ustanovil in vodil tuji državljan Julius Hanau, ki je bil te dñe izgnan iz naše države. Istočasno je bila tudi preiskava v stanovanju bivšega ministra Dobrovoja Stoševića.

Daruje za Sokolski dom!

Sobota dobi moderno šolsko poslopje

Te dni bodo razpisana težaška, železobetonska, zidarska, tesarska in kleparska dela za novo šolsko poslopje soboške osnovne šole. Proračun za ta dela znaša ca. 1 in pol milijona din. Načrt za stavbo je izgotovil soboški arhitekt g. Franc Novak in ga je banska uprava že odobrila. Celotni proračun, vstevši tudi stroške za opremo, znaša okrog 3 milijone din. Stavba bo lep primer moderne stavbe tehniko kakor jih ima po načrtih istega arhitekta nekaj tudi že Sobota. Opremljena bo z vsemi kar mora imeti danes moderno šolsko poslopje. V njej bo prostora za 12 razredov in eno učilnico za rokotvorni pouk. Posebna zanimivost bo pritličje, ki bo imelo poleg prostorne hale, zajtrkovalnice za otroke, stanovanja hišnika in stranskih prostorov, prostorno pokrito stebrišče, dolgo 40 metrov. To pokrito stebrišče bo služilo otrokom za izprehajališče ob slabem vremenu. Dvonadstropna stavba bo imela tudi dovolj prostora za razne kabinete, konferenčno sobo itd. Telovadnica bo prizidana zapadnemu krilu in bo obsegala 23x12 m. Poslopje bo imelo tudi osrednjo kurjavo. Prostorna strešna terasa bo služila pouku na prostem. Pročelje bo obloženo s trogirskega kamna

Maribor

Prisrčno gasilsko slavje v Studencih

Studenci so doživeli včeraj velik gasilski praznik: blagoslovitev in otvoritev krasnega gasilskega doma na vogalu Krpanove in Kralja Petra ceste. Lepo vreme je slavju dalo še posebno obilje. Ponosni gasilski dom je bil ves v državnih trobojnicah, v cvetju in zelenju. Že zgodaj dopoldne so prihajale od vseh strani iz mariborske okolice gasilske čete z avtomobili in praporom, ker je bila blagoslovitev studenškega gasilskega doma združena z župnim zletom Gasilske župe Maribor desni breg.

Ob 9. dopoldne so domači gasilski funkcionarji s predsednikom in županom g. Kalohom na čelu, ki je bil tudi pokrovitelj gasilskega slavja, sprejeli in pozdravili zastopnike oblasti in goste, med njimi tudi zastopnika škofa prelata dr. Cukala, okrajnega načelnika gosp. Ajleca, mestnega podžupana g. Žebotu, častnega člena studenške gasilske čete in zastopnika mariborskega mestnega sveta restavraterja g. Senico, botri novega gasilskega doma limbuško županjo go. Heleno Jaunikovo in go. Omulec iz Studencev, šolskega nadzornika g. Vranca, nestorja pekarskega gasilstva 81 letnega častnega predsednika g. Kajzerja, zastopnika Gasilske župe Maribor mesto podstarešino g. Kelerja, starešino Gasilske župe Maribor desni breg g. Klemenčiča Jožeta, pevce »Drave« pod vodstvom g. Horvata, častne člane studenške gasilske čete, botre in gasilske podpornike.

Sledila je služba božja na okusno okrašeni gasilski verandi, ki jo je opravil ob asistenci domačih duhovnikov prelat g. dr. Cukala, ki je imel pomemben govor za gasilce. Izročil je tudi pozdrave in čestitke mariborskemu škofu dr. Tomaziču. Med službo božjo so peli pevci »Drave« pod vodstvom g. Horvata, kar je slavje še bolj povzdignilo.

Nato je opravil prelat dr. Cukala bla-

goslovitvene obrede. Na govorniškem odrvu se je pojavil ustanovitelj in duša studenških gasilcev predsednik in župan g. Alojz Kaloh, ki je v pomembnem govoru obrazložil zgodovino domače gasilske čete, se zahvalil vsem, ki so pomogli do tako mogočnega doma, poudaril strurnost svojih gasilcev in razumevanje oblasti za razvoj studenškega gasilstva.

Nato je pristopila k zbranim odličnikom majhna Slavica Operčkalova in se v imenu najmlajših Studenčanov v prisrčnih besedah zahvalila za pomoč. Vsakemu je izročila lep šopek cvetja, kar je vse pristojne globoko ganilo.

Sledil je govor okrajnega načelnika g. Ajleca, ki je čestital Studenčanom k tako lepemu domu in bodril gasilce k nadaljnemu človekoljubnemu delu.

Starešina Gasilske župe Maribor desni breg g. Jože Klemenčič je izrazil svoje veselje nad uspehi studenških gasilcev in čestital v imenu nadrejene župe.

V imenu mestne gasilske župe je izrekel čestitke podstarešina g. Keler, nato pa je šolski nadzornik g. Vranc podrobno orisal postanek in razvoj studenške gasilske čete ter izročil predsedniku g. Kalohu lepo izdelano »Kroniko studenških gasilcev« s slikami in časopisnimi poročili. Besedilo »Kronike« je g. Vranc sam spisal in uredil.

K predsedniku studenških gasilcev je nato pristopila Slavica Operčkalova in izročila ključe novega gasilskega doma. G. Kaloh jih je izročil orodjarju g. Lapuhu. S tem je bil dom blagoslovil in otvoren.

Po gasilski tekmi je bil v gasilski dvorani gostom prirejen banket na katnem so govorili gg. Kaloh, okrajni načelnik Ajlec, podžupan Žebot, starešina Klemenčič J. in podstarešina Keler.

Po maši in blagoslovitvi so se podale

gasilske čete izpred novega gasilskega doma na tržni prostor pred cerkvijo sv. Jožefa, kjer je ob 12.30 bila nagradna tekma čet iz Studencev in Pobrežja za pokal, ki ga je ob priliki blagoslovitve doma darovala gasilska četa Studenci. Tekma, ki so ji prisostvovali predstavniki oblasti, je pokazala izredno izurenost obeh čet, ki sta si prvi usoditi tekmovati na polju gasilstva. Po podatkih komisije, ki so jo tvorili g. Kesler iz Maribora in g. Klemenčič M. iz Pobrežja s pomožnimi členi komisije g. Lešnikom M. in g. Staničem R., se je pokazalo, da si je pokal osvojila četa Studenci, za kar gre hvala požrtvovalnemu četovodji g. Ivanu Podgoršku, ki je vodil vse pripravne vaje. Razlika v tekmi med obema četama je bila le malenkostna. Izmed vseh 600 dosegljivih točk je dosegla četa Studenci 491.5, četa Pobrežje pa 485, kar poda oceno med odličnim in prav dobrim uspehom.

Popoldne je bila župna vaja sedmih gasilskih čet iz okolice Maribora. Ob 4.25 je bil javljen fingirani požar na tržnem prostoru, in sicer sta bili požarni objekt hiši g. Postla in g. Šegoviča, ki sta ju gasile čete Studenci, Pobrežje in Bohova. Župna vaja, ki jo je vodil g. Klemenčič M. je zopet pokazala odličen uspeh vseh čet. Ob 9.45 je bila vaja končana. Po vaji so se podale vse čete pred gasilski dom, kjer je g. Kesler objavil rezultate ter se zahvalil v imenu gasilske župe Maribor mesto, pogumnoča četama, ostale pa vzpodbujal na enako sodelovanje ob prihodnjih prilikah. Obenem je bil izročen pokal in diploma studenški četi, pobrški pa diploma. Pri vseh slovenskih blagoslovitve doma, kakor tudi pri tekmi in skupni vaji, je mnogoštevilno občinstvo pokazalo polno razumevanje za gasilstvo. Po izčrpnom sporedu je bila ljudska veselica pred domom, ki je trajala pozno v noč.

Novi odseki Nabavlj. zadruž. drž. uslužbencev

Z ozirom na težke čase, ki jih doživljamo, letos mariborski zadružarji niso proslavili Mednarodnega zadružnega dneva, ki ga običajno proslavljajo vsako leto prvo nedeljo v mesecu juliju, kakor druga leta v javno prireditvijo. Onejili so se na zgojno proslavo.

V dvorani Ljudske univerze so se včeraj ob 10. zbrali člani uprave, delegati in drugi člani Nabavljalne zadružne državnih uslužbencev v Mariboru. Predsednik uprave g. Reher Anton je podal kratek historij zadružništva ter pri tem posebno omenil delo ročelskih pionirjev, delo naših prvih slovenskih zadružarjev dr. Michaela Vošnjaka, dr. Kreka in Antona Krištana ter pomembno delo Mednarodne zadružne zveze. Pojasnil je vzroke, zakaj zadružarji v Mariboru slavijo letos svoj praznik zadružništva tiho in mirno.

Po zadružni proslavi je bila kratka seja delegatskega zebra, pri kateri so bili izvoljeni odseki in sicer: I. Odsek za pravila in pravilnike: dr. Wankmüller Allon, prof. Voštar Ignacij, Meznarič Matija, Kramer Ivan, Kranjc Franc, Hočevar Ciril in Brandner Anton. II. Odsek za zadružne nepravilnice: Robnik Ivan, Vrbnjak Matvej, Vavljan Valentin, Kos Simon, Vene Martin, Gračer Anton, Kovačič Ivan. III. Odsek za želje in pritožbe: Golož Franjo, Marolt Josip, Jakopac Karel, Covnik Franc, Klemenčič Simon, Klarič Peter in Šverko Matko. IV. Odsek za proučevanje in uravnavanje cen: Gregorič Fran, Pinter Jakob, Sinič Hedvika, Žula Jurij, Gradišnik Ivan, Klemenčič Simon in Senčar Alojz. V. Odsek za bilance: Kutin Franc, Rojko Ivan, Žemljič Milan, Böhm Adalbert, Mivšek Franc, Ivnik Tone in Smodej Jurij. VI. Odsek za zadružno propagando: Brandner Anton, Mohor Anton, Butolen Franc, Plaš Maks, Sulek Miha, Prah Franc in Brečko Ignacij. VII. Odsek za podružnice: Žnuderl Ludvik, Klemenčič Simon, Cvetko Ivan, Hanžuraj Franc, Jakopac Karel, Ocepak Dragotin in Jordan Ivan. V konzorcij za zadružno glasilo sta bila določena: Hočevar Ciril in prof. Voštar Ignacij.

* Poletni kabaret pri ugodnem vremenu od 8.-10. ure v Park-kavarni.

Kino

* Grajski kino. Danes zadnjič »Snegulčica«. — Od torka dalje »Človek zver«. Simon Simone, Jan Gaben.

* Kino Union. Od danes do vključno torka »Banditi prerie«, senzacionalen kovbojski film z znamenitim Jones Buckom v glavnih vlogah.

* Esplanade-kino. »Vaški demon«, izborni češki film z Jirího Stepičkovo. Krasni naravni posnetki slovaških vasi.

Radio

Ponedeljek, 8. julija

Ljubljana: 14 poročila; 19 poročila; 20 izseljenški kotiček; 20.10. »Ljudsko zdravje« (predavanje); 20.30 večer Društva ljubljanskih konservatoristov; 22 poročila; 22.15 v oddih igra Ro. — Beograd: 17.45 sanzioni; 18.20 vokalni koncert; 19.10 poročila; 22 operne urije; 22.40 poročila. — Sofija: 18. lahka plesna glasba; 20. narodne pesni; 22 plesna glasba. — Praga: 20 iz Wagnerjeve opere »Tristan in Izolda«; 22 koncert češke glasbe. — Firenze: 21 operni odlomki. — Budimpešta: 19.25 koncert na saksofonu; 20.10 simfonični koncert; 22.10 ciganski orkester; 23.25 lahka glasba.

m Iz državne službe. Pri tukajnjem okrsodišču so upokojeni namestnik poveljnička paznikov v jetnišnici Benedikt Serbelja in paznika Ivan Markič ter Ignac Vidmar. Za paznika je imenovan Artur Aleš.

m Učni tečaj za damsko krojenje. V Mariboru bo letos krojni tečaj za krojaštvo ženskih oblek. Tečaj se otvoril v četrtek, 11. t. m., ob 18. zvečer v deklinski meščanski šoli v Miklošičevi ulici. Prijaviti se je do 10. t. m. pri uradu za pospeševanje obrti Zbornice za TOI v Mariboru, Vetrinjska 11-I. Predavanja bo vodil banovinski strokovni učitelj g. Knafej. Prihodnji tak tečaj bo šele čez 2 leti.

m Nočna lekarniška služba. Od 6. do 12. t. m. imata nočno lekarniško službo Mestna lekarna pri Ortu, Glavni trg 12, tel. 25-85 in lekarna pri sv. Roku, vogal Aleksandrove in Meljske ceste, tel. 25-32.

Sport

Nastop belih musketirjev

TEKMOVANJE PAROV ZA NAGRADO G. MASTEKA

Na igriščih ISSK Maribora se nam je včeraj zopet predstavila mariborska feniška clita v tekmovanju parov za nagrado g. Masteke. Zmagala sta si priborila tokrat Mali-Tončič, ki sta trenutno gotovo najboljši par ISSK Maribora. V finalni igri sta porazila sicer še po hudem boju dvojico Albanež-Skapin s 7:5, 6:4. Druga nagrada je pripadla paru Albanež-Skapin, dočim je igro za tretjo nagrado izvojeval Bergant z Jagodičem kot partnerjem z lepo zmago 6:4, 4:6, 6:3 nad Kirbišem in Kobičem. V semifinalu sta Kirbiš in Kobič klonila paru Albanež-Skapin še s 5:7, 6:1, 7:5, dočim sta Mali-Tončič porazila Berganta in Jagodiča s 6:1, 6:3. V četrtnfinalu so zmagali Tončič-Mali-Ce-

puder-Kobi II. 6:1, 7:5, Bergant-Jagodič-Korenčan-Tobias, Kobi-Kirbiš-Mastek-Voglar 7:5, 6:4 ter Albanež-Skapin-Dr. Vakselj-Pavlin 6:3, 6:3. Skupno je sodelovalo 12 parov, zgovoren znak, da zaznamuje propagandna akcija ISSK Maribora za beli sport vedno večji uspeh.

ODDAJTE

male oglase za sobotno številko »Večernika« že v petek do 18. ure.

Zahvala Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob bridki izgubi našega nepozab-

Gradišnik Antonia

nadučitelja v pokoju

se najprisrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo častiti duhovščini, gospodu župniku Zavadalu Pavlu za vodstvo pogreba in za ginljiv nagrobnik govor, gospodu primariju dr. Lutmanu za ves trud v času bolezni, č. sestram usmiljenjam in vsem prijateljem in znancem, ki ste ga v tako obilnem številu spremili in počastili na njegovi poslednji poti.

Ohranite mu blag spomin!

Maribor, dne 8. julija 1940.

ZALUJOČI OSTALI.

MAISTROVI IN KOROŠKI BORCI NA OPLENCU

Delegacija Zveze Maistrovih borcev in Koroške legije, ki je te dni obiskala Oplenec, se je včeraj vrnila. Na grob neznanega junaka na Aváli so položili lep venec, na kraljev grob na Oplenu pa žaro vikateri je bila s krvjo prepojena slovenska zemlja.

GLEDALSKI UPRAVNIK DR. BRENCIC V BEGRADU

Te dni je odpotoval v Beograd mariborski gledalski upravnik dr. Brenčić. Pri raznih ministrstvih bo posredoval za večjo državno podporo mariborskemu gledališču, ki je v težkem finančnem položaju.

BREZMESNI DNEVI

Združenje mesarjev in klobasicarjev v Mariboru obvešča vse svoje člane in cenzurčino, da je z uvedbo novih brezmesnih dni, to je od 10. t. m. dalje, ob sredah, četrtkih in petkih prepovedana vsaka prodaja svežega telečjega, govejeva in svinskega mesa. Ta prepoved se ne nanaša na notranje dele živali (možgani, jezik, pljuča, jetra, ledvice, vampi in drugi notranji deli). Torek torej ne velja več za brezmesni dan. Izjemoma in po predlogu živinozdravnika sme pristojna pravostorna splošna upravna oblast odobriti klanje telic in junc pod enim letom starosti, če niso dobre za rejo ali ako nastopi primer nujnosti. Za odobritev, ki jo izdaja splošna upravna oblast, ni treba plačati nobenih tak.

SUSTERŠČEVI HARMONIKARJI SO SE SPET POSTAVILI

Včeraj dopoldne so Susterščevi mali mariborski harmonikarji igrali na dobrodelnem koncertu v mestnem parku. Koncert je prav lepo uspel, občinstvo je bilo mnogo. Vsi so bili zadovoljni s priznano dobrom igranjem malih harmonikarjev, posebno pa tisti revni otroci, ki bodo poslani na letovanje v dom mariborske Jadranske straže v Bakru.

ZADRUGA »OBRTNI IN VAJENSKI DOM« USTANOVLJENA

Včeraj dopoldne je bil v gostilni Dermastja ustavnovni občni zbor stavbene za druge »Obrtni in vajenski dom«, ki ga je vodil predsednik Slov. obrtne društva g. Sojč. Zborovalci so predložena zadržana pravila sprejeli. V posebnem skladu za gradnjo doma je že 90.000 din.

Zanimivosti**Življenjska tragedija v mehiških pragozdovih**

Odkrili so samotno indijansko vas, kjer so vsa živa bitja, razen dojenčkov, slepa

Indijanska naselbina Tiltepee je skrita med ogromnimi pragozdovi na jugu Mehike ob reki Atoyac, nedaleč od mesta Cuicatlana. Po potresu pred nekaj mesecih se zatekli begunci iz potresnega ozemlja v mesto Oxacz. Veliko pozornost sta zbudili dve begunski družini, ker so bili vsi člani slepi. Neki zdravnik za očesne bolezni se je pozanimal za ubozce in jih povpraševal, kako to, da so vsi slepi. Zelo se je začudil, ko so mu pojasnili, da prihajajo iz kraja na skrajnem jugu, kjer so vsa živa bitja slepa.

V ta prečudni kraj poslana komisija je poslala o tej nenavadni vasi v srce sejajoče poročilo: Prebivalci Tiltepeeja so lacondonski Indijanci, potomci nekdaj visokokulturnih Indijancev iz plemena Maya. Z neverjetno zanesljivostjo so slepi vodili člane odprave skozi bujno porasel pragozd do svoje vasice. Vsa živa bitja v Tiltepeeju so slepa. Sicer hodijo ljudje in živali tako zanesljivo, da na prvi pogled niti ne opaziš, da so slepi; utegneš si misliti, da si stopil v navadno indijansko vas. Toda pri natančnejšem opazovanju spoznaš nenavadno tragiko naravnosti. Toplotna razlika je bila 20.4 stopinje. Njihove zenice so belkaste, z ročicami spremno tipajo okrog sebe. Neki kmet orje njivo na jasi ob gozdu z dvema voloma. Vola sta slepa. Slep psi oblačajo tuca, ko stopi v vas. Slep ženske plešejo prekrasne pletenine. V vsej vasi samo nekaj dojenčkov še ni oslepe.

Slepi lacandonski Indijanci niso lepi ljudje, ugasele zenice čudno omrteve njihove obraze. Vseno jih pa vidiš vesele in razigrane pri vaških zabavah. Učenjaki so pod mnogimi razvalinami okrog Tiltepeeja.

Izhlapovanje gozda

Pomlad je podarila našim gozdom sveže zelenje, drevesa so zopet oživelia, novo življenje je vzbudilo njihovo rast. Za svojo rast potrebujejo vlage, vode, da lahko koreninice sprejemajo raztopljeni hrano, ki jo drevo v listih usvaja. Po preizkusih so dognali, da 1 ha bukovega gozda izpari dnevno 20.000 l vode. Ena sama breza, ki ima okoli 200.000 listov, izpari dnevno 60 do 70 litrov vode, v vročih dneh pa okoli 300 do 400 litrov vode. Vse to je odvišna voda, ki je drevo pri presnavljanju ne potrebuje. Vendar niso vsa drevesa enaka v izparjanju, posebno velika je razlika med iglavci in listavci. To je tudi vzrok, da lahko le iglavci obdrže med zimo svoje igle.

Sergiusz Piasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

41 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Ustavil sem se na vratih. Niedbalski je nekaj trenutkov brskal po papirjih, nato mi je pokimal.

»Stopi sem! Poznaš to ženo?« me je vprašal.

»Da, Poznam.«

Niedbalski je zamišjal, nato pa me je ostro pogledal. Lena, ki mojega odgovora verjetno ni pričakovala, je bila silno presenečena.

»Od kod jo poznaš?«

»Vstopil sem v njeni hiši, da bi povprašal za pot — in takrat so me zajeli.«

»Ali si bil pred tem tudi pri njej?«

»Ne.«

»Morda veš, ali je skrivala tihotapce?«

»Ne, o tem ne vem nčesar, sicer pa stanuje ona blizu Minska, kjer ni nobenih tihotapskih skrivališč!« sem lagal, da bi tako pomagal Leni.

»Kako to veš?«

»Fantje so mi povedali.«

»Torej je sicer ne poznaš?«

»Ne, ne poznam je.«

Sodnik se je nato obrnil k Leni:

»Pa vi, sodružica, ali ga poznate?«

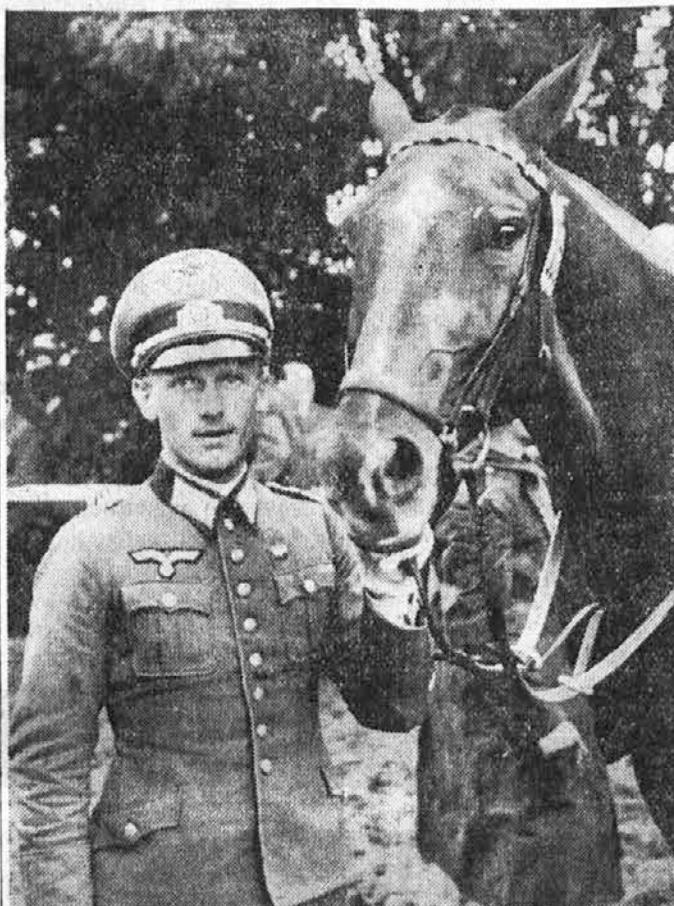
»Ne, ne poznam ga. Pa mi ga je vendarle žal. Tako mlad fant — pa v ječil!«

»Takele fante imate vi menda radi, kaj?« jo je v smehu vprašal Niedbalski.

»Nikar tako ne sodite. Vsakega člove-

apeja izkopali stare malike, prav tako — slepe. Znanstvena odprava je ugotovila, da slepota ni nalezljiva. Še nihče ni našel slepote, če je koga v vasi samo obiskal, pa tudi če je dalj časa živel pri slepih vaščanh. Zdravniksi so nazadnje odkrili mikroskopsko majhnega črvička, ki se zaje v očesno veznico. Po dolgih in

natančnih opazovanjih so pa morali priznati, da ta črviček tudi ni v zvezi s slepoto, kajti črvička so našli že tudi v očesnih veznicah ljudi, ki niso slepi. Živalca torej nikakor ni vzrok te hude bolezni. Najverjetnejše je, da je skrivnostni vzrok slepote teh Indijancev splošna dejavnost.

Mehanični pes, ki laja in se dobriga

Na njujorski svetovni razstavi je ena največjih senzacij mehanični pes, »Sparko«. Ta električna naprava laja, skače, migata z repom, zna celo prosi, vse to po impulzu električnega mozga.

»Sparka« je prav tako napravila tvrdka Westinghouse kakor na prejšnji raz-

stavi robota »Mistra Electra«. Njegov konstruktor pravi, da obstaja neka mehanična psihologija, ki ni nič manj interesantna od ljudske. Pravi, da je opazoval, kako električni pes reagira na posamezne obiskovalce ter kaže do nekaterih več, do drugih manj simpatij.

Večkratni milijonar - tovarniški delavec

V neki tovarni v Chesterfieldu na Angleškem je zaposlen neobičajen delavec. Je to Richard Dobring, ki opravlja navadna dela kakor njegovi tovariši in vendar niso vsa drevesa enaka v izparjanju, posebno velika je razlika med iglavci in listavci. To je tudi vzrok, da lahko le iglavci obdrže med zimo svoje igle.

Nedavno je podedoval ogromno premoženje po svojem očetu, ki je začel kariero kot siromašen obrtnik, z marljivostjo pa obogatel in postal član upravnega odbora 50 podjetij. Imel je lastno tovarno, sin se pa do očetove smrti ni brigal za nobeno delo. Šele ko je nasledil oče-

tovo bogastvo, se je lotil poslov in kot navaden delavec vstopil v tovarno, da se spozna z vsemi okoliščinami industrijskega obrata. Dela osem ur na dan kakor ostali delavci in se noč v ničemer razlikovali od njih.

Rezultati novega delovnega časa v Rusiji

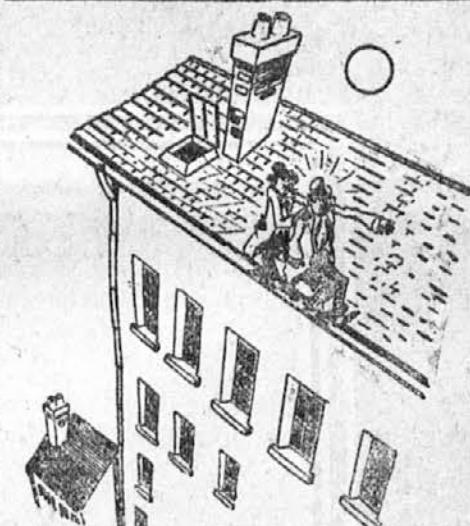
Kakor znano, je tudi sovjetska Rusija segla po varnostnih ukrepih, da pripravi državo do najvišje stopnje vojne proizvodnje. Izdana so bila posebna navodila, kako naj se delo v tovarnah pospeši. Zdaj objavlja moskovski tisk prve rezultate osemurnega dela: avtomobilski tvornica v Gorkem je prvega dne v eni šihti izdelala 43 avtomobilov več, kakor običajno. Do kraja leta bo postavila tovarna 30.000 najrazličnejših avtomobilov na trg. V raznih tovarnah Leningrada je povečana storitev za 15%. Težka industrija v Uralu bo povečala viške proizvodnje za 12 milijonov rubljev. Delavci, pri podzemnih železnicah, bodo izkopali 780 m tunela nad normalnim časom. Moskovska tovarna tekstilij »Trehgorsk« bo dala 174.000 m tkanih preko normale.

Zanimivi so tudi podatki listov o varčevanju v državi. Skupno število vlog se je letos dvignilo na 7,647 milijonov rubljev. V SSSR je 1,300.000 lastnikov vložnih knjižic. Samo moskovske hranilnice imajo na tekočem računu lastnikov knjižic 1074 milijonov rubljev.

Rešitev križanke št. 80.

Vodoravno: kosa, slap, rop, lisa, Amor, Ivo, ara, samaritan, na, sen, la, ar, Rab, Ra, material, osa, oba, nato, Obir, noj, tara, Erik.

Navpično: kulisa, amonit, Ivan, rasa, som, tat, ara, as, re, ona, prevara, Spa, in, bi, oje, mat, Job, oral, rabi, Parana, Alarik.

— Nace, tu pa le paz! Pločniki so spodaj zelo ozki. Lahko se zgodi, da zgrmiš na cesto...

Ah, tudi jaz sem nekoč... Toda nič dobrega mi ni prineslo!«

Zvečer sputimo postelje in poležemo. Požiramo sline in mislimo na dvajset gramov slabo pečenega kruha... Kmalu zaspim. V težkih sanjah blodim in se lovim kot muha. Ko zjutraj odprem oči, me stisne prvi občutek — lakota.

Ko nam razdelijo kruh, se nam tresejo roke. Lahko bi ga v hipu pogoltnili, pa ga vendarle lagodno in s premislekom ločimo na drobne koščke in požiramo. Nitro drobtina se ne izmazne lačnim očem. Jedva pojemo kruh, že mislimo na kosilo. Toda ure teko kot gnila in težka voda... Slednjic si nalivamo v skodele redko tekočino juhe iz raznih zelenjav ali zmernjenega krompirja. Majhen kotlič za šest ljudi. Nato jemo. Prav za prav pijemo redko juho. Skoraj vselej si poparimo usta in grla. Nekaj trenutkov se nam zdi, da smo se najedli do sitega. Nato pa znova pričnejo krči v želodcu: jesti, jesti jesti! Ne, želodca ne moreš ogoljufati! — Večerja je še slabša...

V času obiskov so me nekoč poklicali na hodnik. Koncem aprila je bilo. Odpeljali so me v sobo za obiske. Podolgovača soba je bila posredi pregrajena z žičnatimi ograji, za katero so stali obiskovalci.

Ko so pričeli razgovori, se je soba napolnila z jokom, vzdihni in krihi, da je človek jedva samega sebe slišal. Pristopil sem k mreži in iskal znani obraz.

(Dalej.)

Nekoč je pristopil k meni Blast, simonski tat.

»Ti, fant, nikar toliko ne premisljuj — shujšal boš! Pa skozi okno tudi venomer ne zjjaj!«

»In kaj naj bi počel?«

»Igraj karte! Poj! Počenjaj karkoliže...«

Ne pozabi naročnine!

Mali oglasi

SLUŽBO DOBI

IŠČEM HLAPCA
takoj. Sršen, gostilna, Ljubljana.
5194-2

SLUŽBO IŠČE

URADNIK
srednjih let, slov. nemški ko-
respondent, išče primerno
službo. Ponudbe na ogl. odd.
»Večernika« pod »Sposoben«
5130-3

STANOVANJE ODDA

STANOVANJE
soba in kuhinja, se takoj odda.
Studenti, Ciril-Metodova ul. 4.
5153-5

SOBO ODDA

OPREMLJENA SOBA
s štedilnikom se odda. Fran-
kočanova ul. 41. 5154-8

POSEST

MAJHNO POSESTVO
oddam v najem. Prednost
ima upokojence brez otrok.
Poizve se Morje štev. 9 pri
Framu. 5151-11

Za potovanje

kovčke, kopalne torbi-
ce, nahrbnike itd. pri-
poroča

Ivan Kravos

Maribor, Aleksandrova
cesta 13. 5164-18

STROJI

Nov, malo rabljen
ŠIVALNI STROJ
se ugodno prodaja. Naslov v
ogl. odd. »Večernika«,
5152-14

ZENSKI KOTIČEK

Dve veliki, lepi
PREPROGI
poceni prodam. Gregorčičeva
ul. 14, vrata 6. 5157-18

MODERNI VOZICKI

po vseh cenah

BOGOMIR DIVJAK
Ulica Kneza Kocela

IZGUBLJENO

VREČICA

s 5 ključi se je izgubila v nedeljo od Maistrova do Sodne ulice. Pošten najditelj se naproša, da iste odda pri blagajni Grajskega kina, 5155-27

RAZNO

PERZIJSKE PREPROGE
čiščenje, popravila in cene
se sprejemajo na razstavi Sa-
rajevske tkalnice preprog od
5. VII. do vključno 10. VII. t.
I. v dvorani hotela »Zamor«.
Odperto tudi v nedeljo ves-
dan. 4853-28

Oglašujite!

Zahvala

Ob smrti našega brata, strica in svaka,
gospoda

Ferenca Jožefa

simo prejeli mnogo izrazov sočutja, za
kar se vsem toplo zahvaljujemo. Zlasti gre
zahvala tyrdki in delavstvu Ludvik Franz
in sinovi v Mariboru, pri kateri je bil
pokojni uslužben, za vence in cvetje ter
iskreno sočustvovanje. Enako se zahvalju-
jemo pokojnikovim prijateljem in znancem
za spremstvo na zadnji poti in za lepe
vence.

Maribor, 8. julija 1940.

Rodbine FERENC in HREŠČAK.

Zahvala

Ob priliki nenadne in prezgodne smrti našega dragega in nepozabnega
soproga, očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Bruno F. Mosera

bivšega veletrgovca z vinom v Zemunu

simo prejeli mnogo sožalnih izjav od vseh strani, pa se tem potom vsem najpri-
srčneje zahvaljujemo za uteho v naši veliki boli.

Zemun, dne 8. julija 1940.

ŽALUJOČA OBITELJ.

Devleb Nájme - **časopis za finančno in tehnološko izobraževanje**

V globoki žalosti sporočamo, da je zadej od kapi nepričakovano umrl gospod

inženjer Anton Tempel

odlikovan z redom Sv. Save III. stopnje

Pogreb dragega pokojnika bo danes v ponedeljek, ob 16. uri iz kapelice mestnega
pokopališča v Pobrežju.

Njegovo požrtovalnosti polno in zvesto izpolnjevanje dolžnosti, njegova neumorna
delavnost in njegov veder značaj nam bodo trajno svetel vzor.

Pokojnika, ki je pri pomogel v veliki meri do razvoja našega podjetja, bomo ohranili
v trajnem in častnem spominu!

Maribor, 8. julija 1940.

**Upravni svet in Ravnateljstvo
Splošne stavb. družbe Maribor**